

Pincode.

4GT

§ 1.2 Niet ieder
inkomen is hetzelfde

31/8/26

Noordhoff

Brengt je verder

§ 1.2 Niet ieder inkomen is hetzelfde

In deze presentatie leer je:

- wat het verschil is tussen bruto, netto en besteedbaar inkomen
- wat het verschil is tussen primaire en secundaire inkomens
- wat oorzaken zijn van inkomensverschillen
- hoe je uit een grafiek inkomensverschillen kunt aflezen

Welk inkomen?

Brutoloon:

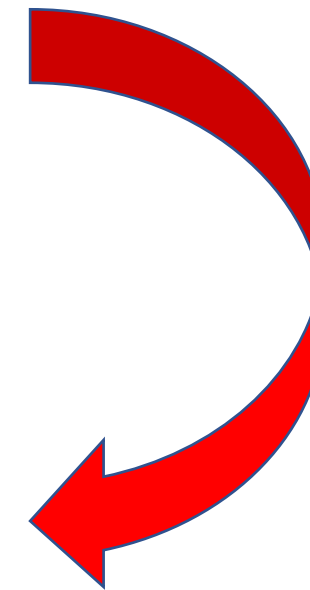
- het loon dat afgesproken is met je werkgever

Nettoloon:

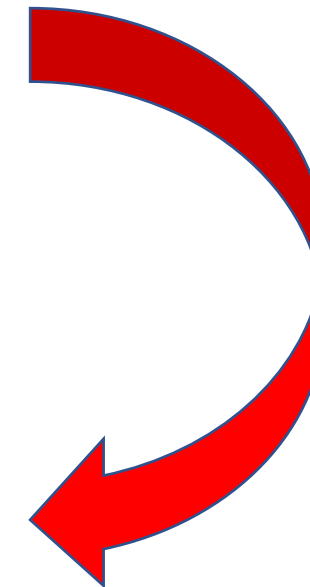
- het loon dat je ontvangt na inhouding van **loonheffing**

Besteedbaar inkomen:

- het inkomen dat je kunt gebruiken voor consumptie

Door inhouding
van **loonheffing**

Er kan bijvoorbeeld huur-
of zorgtoeslag bij komen.

Soorten inkomens

Primaire inkomens:

- *bruto inkomens uit arbeid:*
 - loon, vakantiegeld
 - winst uit eigen zaak
- *bruto inkomens uit bezit:*
 - rente over spaargeld
 - dividend van aandelen
 - huuropbrengsten
 - pachtopbrengsten

Secundaire inkomens:

- *netto inkomens* uit arbeid en bezit
- *overdrachtsinkomens*, bijvoorbeeld:
 - werkloosheidsuitkering
 - bijstandsuitkering
 - kinderbijslag

Door inhouding van
belasting en
sociale premies

Met premies en
belastingen wordt
inkomen
overgedragen:
naar **uitkeringen**.

Inkomensverschillen

Oorzaken van verschillen tussen inkomens:

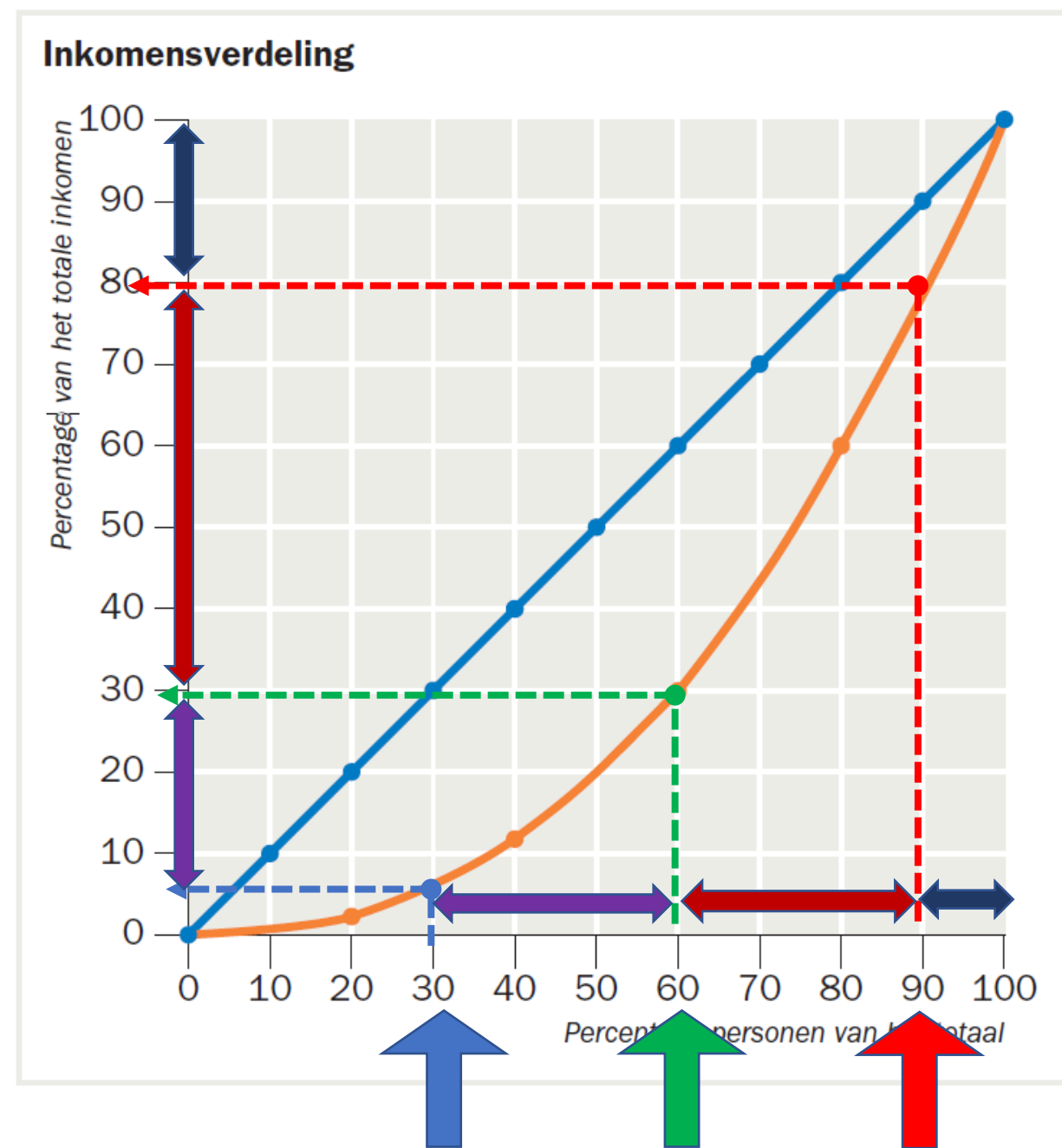
- opleiding en ervaring
- verantwoordelijkheden
- meer of minder aantrekkelijk werk (zwaarte, risico's)
- vraag en aanbod

Inkomens vergelijken

- Vaak wordt vergeleken met het **modaal inkomen**
= het inkomen dat het meest voorkomt (2026: ± € 44.400 per jaar)
- *Minimuminkomen* = inkomen rond het *sociaal minimum*
= wat je volgens de overheid minstens nodig hebt om van te leven.

Inkomensverschillen in beeld

De **Lorenzcurve** laat zien hoe alle inkomens over de bevolking verdeeld zijn.

Op de horizontale as staat de bevolking in groepen verdeeld, van minst naar meest verdienend.

De eerste 30% verdient samen 5% van het nationaal inkomen.

De eerste 60% verdient samen 30% van het nationaal inkomen.

De eerste 90% verdient samen 80% van het nationaal inkomen.

De 30%-groep van 30% tot 60% van de bevolking verdient $30\% - 5\% = 25\%$ van alle inkomens.

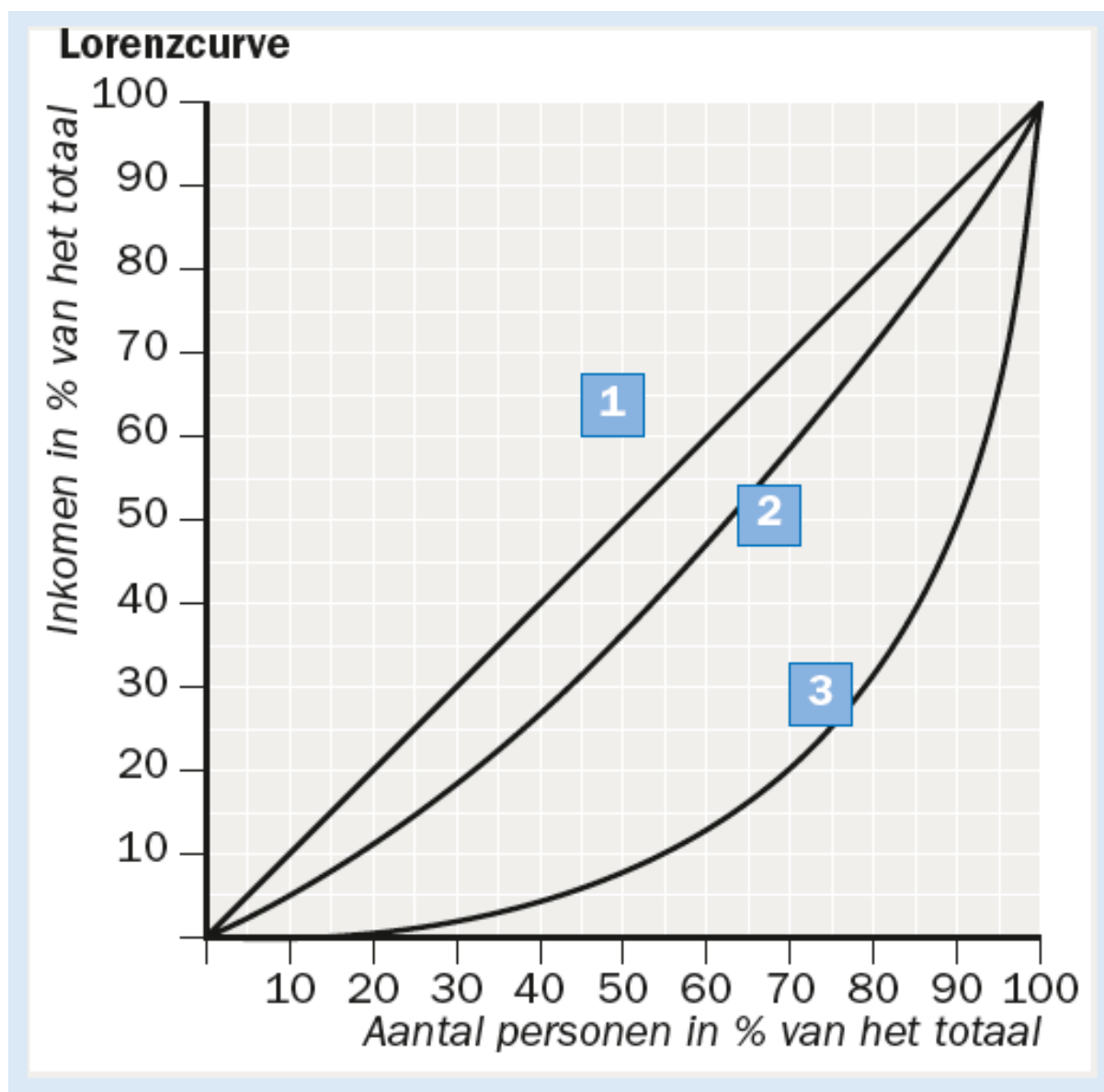
De 30%-groep van 60% tot 90% van de bevolking verdient $80\% - 30\% = 50\%$ van alle inkomens.

De rijkste 10% van de bevolking verdient $100\% - 80\% = 20\%$ van alle inkomens.

Kleine en grote inkomensverschillen

Nationaal inkomen = wat alle inwoners samen aan inkomen hebben uit arbeid en bezit.

De Lorenzcurve laat zien hoe de inkomens verdeeld zijn.

- 1 = Geen inkomensverschillen: iedereen heeft hetzelfde inkomen.
Nadeel: geen verschil = geen prikkel om te presteren.
- 2 = Inkomensverschillen zijn klein.
- 3 = Inkomensverschillen zijn groot.